

Danmarks-Samfundet

Årsskrift 2019

Det vi gør i dag, forbereder os på i morgen

En historisk begivenhed

Af landsformand Erik Fage-Pedersen

Selv om sætningen "En historisk begivenhed" efterhånden er noget slidt, er det efter min mening et godt prædikat at sætte på myten om Dannebrog og begivenheden i Estland den 15. juni 1219.

Derfor er det på ingen måde en overdivelse at kalde Dannebrog's 800 års jubilæum for en historisk begivenhed. Dette ikke mindst på baggrund af, at Dannebrog er verdens ældste stadig brugte nationale flag dækkende den samme statsdannelse. Danmarks-Samfundet har derfor i jubilæumsåret 2019 sat alle sejl til for at fejre denne begivenhed ved at gøre opmærksom på og i øvrigt leve op til vores formål, nemlig at udbrede kendskabet til og brugen af Dannebrog, som vort nationale symbol for dansk kultur, fællesskab og identitet.

Vi er meget taknemmelige for, at regeringen med økonomisk støtte har gjort det muligt for Danmarks-Samfundet at tilrettelægge og arrangere et omfattende jubilæumsprogram gennem det meste af 2019.

Indsatsen med at markere jubilæet er omfattende og mangesidet. Ud over foreningens daglige virke omfatter det blandt andet udgivelser af

bøger og publikationer, synliggørelse på en lang række udstillinger, tilrettelæggelse og vært ved to debattmøder under Folkemødet på Bornholm, tilrettelæggelse af essaykonkurrencer om Dannebrog's betydning for såvel folkeskolens ældste klasser som for ungdomsuddannelserne, udskrivelse af plakatkonkurrence for elever på de grafiske uddannelser samt en markant promovning gennem det digitale univers.

Jubilæumsarrangementernes højdepunkt bliver i sagens natur Valdemarsdag, lørdag den 15. juni 2019.

Ud over en række events over det ganske land, er der på denne dag i København planlagt en flagfest med deltagelse af foreninger og organisationer fra hele Danmark. Festen omfatter festgudstjeneste i Vor Frue Kirke med deltagelse af Hans Kongelige Højhed Prins Joachim og Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Marie, fane- og flagoptog med musikledsagelse af militære musik- og tamburkorps gennem byen frem til Rådhuspladsen, hvor der opstilles en stor fane- og flagborg. Arrangementet på Rådhuspladsen afsluttes med reception i Københavns Rådhus.

Jeg vil gerne sige tak til alle de, der har været med til at planlægge og gennemføre de mange projekter, og til de der er med til at sikre en flot og værdig jubilæumsfest ved at deltage i fane- og flagoptogene. Jeg vil også sige tak til de mange hjælpere, der gør det muligt at sikre en problemfri gennemførelse. Også en stor tak til de mange, der støtter Danmarks-Samfundet med et medlemskab og med salg af Valdemarsflaget og andre af vores effekter.

På hjemmesiden www.danmarks-samfundet.dk kan man se hvor og hvornår, der afholdes Flagfester.

Danmarks-Samfundet ønsker alle en god Flagfest.

”Sådan bruges Dannebrog” i en ny udgave

Af flagkonsulent Søren Cruys-Bagger

Brugsbog om Dannebrog.

Danmarks-Samfundet har udarbejdet bogen ”Sådan bruges Dannebrog”. Den beskriver flag- og faneregler samt kutymen for, hvordan Dannebrog benyttes. Formålet er, at fortælle om Dannebrogens betydning og beskrive korrekt brug af dannebrogflag, -fane, -stander og -vimpel. I bogen findes der mange faktuelle oplysninger, beskrivelser og forklaringer, så man med større sikkerhed kan anvende Dannebrog helt rigtigt.

Danmarks-Samfundet har set et behov for at lave en ny udgave af bogen. Siden sidste udgave har der været rigtig mange spørgsmål om, hvordan Dannebrog skal benyttes, men også tilkendegivelser om, hvordan det ikke skal anvendes.

Mange af henvendelserne har nu fundet vej til denne udgave.

Bogens indhold

Danmarks-Samfundet forsøger med udgivelsen af ”Sådan bruges Dannebrog” at skabe klarhed og indsigt i korrekt anvendelse af flaget.

Den indholdsmæssige strukturering har betydet, at der er anvendt mange tegninger og billeder. Disse har til formål dels at omsætte tekstens beskri-

velser, og dels give eksempler på, hvordan Dannebrog kan anvendes.

Kapitelinddelingen i bogen er ændret til en mere naturlig og logisk opbygning.

Hvordan anskaffer jeg bogen?

Bogen kan enten bestilles eller hentes gratis i PDF-format på Danmarks-Samfundets hjemmeside.

Bogen er opbygget af disse kapitler og afsnit:

Dannebrogflaget

Dannebrogens udseende, flagets størrelse, Dannebrog og flagning til søs, dannebrogsvimpel, og –stander, vejledende sammenhænge, flagstang, -knop og –snor, danske flagtider, flagsange og musikledsagelse, flagning i forbindelse med dødsfald, flagning ved askespredning, danske flagdage, egne flagdage, flagning fra en bygning, at flage med andre staters flag, flagallé og byudsmykning, flaglaug, indendørs flagning, Dannebrog i firmalogo, anvendelse af Dannebrog som analogt eller som digitalt flag og anvendelse af fantasiflag, logo-, firma- og reklameflag, som ligner Dannebrog

Dannebrogfanen

Fanens udseende, fanen og fanedugens størrelse, fanens anvendelse, fanen udendørs, fanebærer og fanevagt, fanen som udsmykning, dannebrogfanen sammen med andre

staters faner, faneborg, fanens deltagelse ved kransenedlægning eller ved en mindehøjtidelighed, pasning og opbevaring af dannebrogfanen og at dekorere med faner

Flagets anvendelse ved kirkelige handlinger

Flagets anvendelse ved kirkelige handlinger, flagning på hel stang, flagning på halv stang, flagning ved mindegudstjenester, brug af flag i kirken, Dannebrog på kisten, blomsterdekoration på kisten, jordpåkastelse med Dannebrog på kisten og Dannebrog i fremmede kirker

Dannebrogfanens deltagelse ved kirkelige handlinger

Fanen og de kirkelige handlinger

ger, andre trossamfund, forhold i kirken og under gudstjenesten, festgudstjenester og højmesser, bryllup, mindegudstjenester samt bisættelser og begravelser.

Dannebrog

Dannebrog som nationalsymbol, Dannebrog er folkets flag, Dannebrogens historie, forbud mod flagning med Dannebrog, ingen flaglov, Dannebrog i nutiden og Dannebrogens historie i årstal.

Foto: DS Ebeltoft

SADELMAGERIET
DANNEBROG

Sadelmageriet Dannebrog tilbyder salg af blandt andet håndsyede fanebandolerer til fornuftige priser. Hos os sætter vi det gamle håndværk i højsædet.

Kontakt os på 29906388 eller send en e-mail på mail@sadelmagerietdannebrog.dk

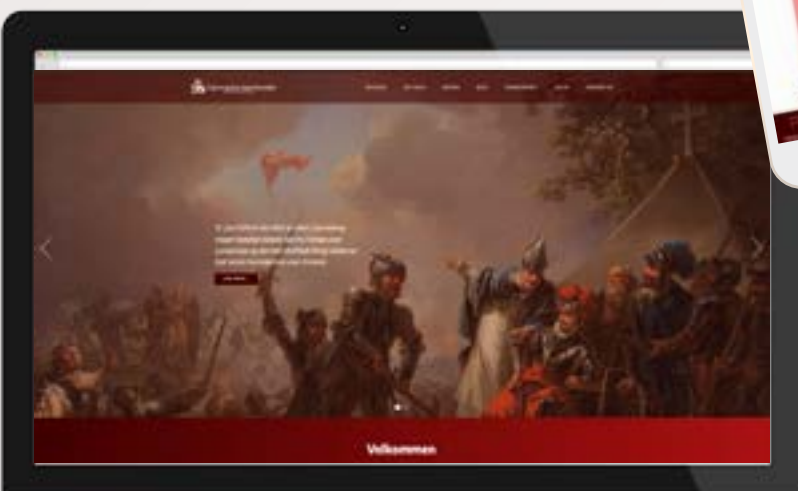

Tak fordi vi måtte lave de digitale platforme til fejringen af **Dannebrog 800 års fødselsdag**.

Se det på www.dannebrog800.dk

Adevo kan hjælpe med:

- grafisk arbejde
- moderne hjemmesider
- mobile app
- idéer til digitale koncepter, produkter, osv.

www.adevo.io ▪ mos@adevo.io

Jubilæumsåret 2019 er skudt i gang

Af landsformand Erik Fage-Pedersen

En af de bærende principper for fejringen af Dannebrog 800 års jubilæum var, at vi ville brede fejringen ud over hele året. For at opfylde dette blev de første to landsdækkende elementer sat i søen umiddelbart efter årsskiftet.

I juleugerne kunne mikrobryggeriet Grauballe Bryghus i Silkeborg melde, at første bryg af den runde og fyldige specialøl "Dannebrog 800" var klar til udsendelse til bryggeriets netværk af forhandlere.

Første salgsdag var 2. januar. Øllets dybrøde farve og hvide skum symboliserer på bedste vis 800 års-jubilæet Dannebrog. Se annoncen for Dannebrog 800 øl på side 18.

Onsdag den 2. januar 2019 sendte PostNord 10 kroners-frimærket "Dannebrog 800 år" i omløb. Framærket blev udviklet på baggrund af en henvendelse fra Danmarks-Samfundet tilbage i 2014, hvor organisationen gjorde opmærksom på jubilæet.

I forbindelse med udsendelsen takkede PostNord Danmarks-Samfundet for, at de med rettidig omhu fik sat gang i det postale tankesæt omkring begivenheden fra 1219 og for god sparring i forbindelse med frimærkeudgivelsen.

De nye Dannebrog 800-frimærker er designet af PostNord ved designeren Ella Clausen. Den 16. maj i år udgiver PostNord et filatelistisk produkt, Prestigehæftet, med temaet Dannebrog 800 år.

Nationalt videncenter om Dannebrog

Af flagkonsulent Søren Cruys-Bagger.

Videncenteret

Travlheden har præget årets arbejde om Dannebrog.

- Udarbejdelse af 2. udgave af Sådan bruges Dannebrog.
- Udgivelse af 7 nye "Dannebrogsviden".
- Besvarelse af flagfaglige spørgsmål samt telefonisk og skriftlig rådgivning og vejledning omkring anvendelse af Dannebrog.

Dannebrogsviden er udkommet med følgende temaer:

- 10 af de vigtigste spørgsmål med svar om brug af Dannebrog.
- Beskrivelser af de danske officielle flagdage og deres bagvedliggende forklaringer.
- Hvad er historien bag Valdemarsdagen og Valdemarsflaget?
- Om brug af mærker, som indeholder statskendetegn; Nogle små historier om "Så ved vi det om Dannebrog".

Med snart 6 millioner par øjne opstår der altid spørgsmål om Dannebrog er anvendt rigtigt. Der har igen været en meget stor efterspørgsel efter at få indsigt, forklaring og viden om, hvordan Dannebrog skal anvendes.

des. Videncenteret har i løbet af året besvaret ca. 45 spørgsmål. Herudover har landskontoret desuden besvaret spørgsmål.

I forbindelse med Hans Kongelige Højhed Prins Henriks død i februar 2018, blev der erklæret hofsorg. Justitsministeriet havde givet besked på, at der i sørgeperioden skulle flages på halv stang fra alle statens bygninger og statens skibe. Mange danskere fulgte opfordring og flagede under hele hofsorgen på halv stang, selvom de ikke var forpligtiget til det.

Både Landskontoret og Videncenteret blev i perioden dagligt kontaktet af medier, privatpersoner, institutioner mv. som i respekt for prinsens død, ønskede at flage korrekt på halv stang. Det gav anledning til

mange spørgsmål. Justitsministeriet valgte også på deres hjemmeside at henvise til Danmarks-Samfundet.

Anvendelse af fantasiflag, logoflag, firmaflag og reklameflag der ligner Dannebrog

Fantasiflag er en samlet betegnelse for flag, som hverken er statsflag, områdeflag eller flag, der anvendes som symbol for bestemte foreninger eller grupperinger.

Der kræves ikke særlig tilladelse fra politiet til flagning med såkaldte fantasiflag, logoflag, firmaflag eller reklameflag, medmindre de frembyder væsentlige lighedspunkter med andre landes flag. De må heller ikke på nogen måde udvise væsentlige lighedspunkter med Dannebrog.

Foto side 8 og 9: Søren Konradsen

Dette skete da der i Roskilde blev anvendt det såkaldte Orangebrog, der var udformet som et orangeifarvet Dannebrog, under Roskilde Festival. Dette blev da også forbudt af Justitsministeriet.

At ikklæde sig Dannebrog

Vindende sportsfolk anvender i stigende grad Dannebrog som personlig beklædning. Når de har vundet, tager de dannebrogflaget omkring sig. De viser på denne måde hvilket land, der vandt. Det er ikke dem selv de vil vise, men den nation de kommer fra.

Mange har spurgt om det kan være rigtigt, at sportsfolk må anvende dannebrogflaget som beklædning? Ja, det er

der ingen, der forbyder dem at gøre. Det er ikke kun, når der er store internationale sportsbegivenheder er afsluttet, at Dannebrog kan blive en del af festlighederne. Du kan også se Dannebrog anvendt, når det lokale sportshold har vundet.

Hvad er egne flagdage?

Egne flagdage er dage, som ikke er officielle flagdage eller kirkelige flagdage. Virksomheder, organisationer, foreninger, skoler, offentlige institutioner kan i deres kalender have egne flagdage. Det kan være skolens fødselsdag, foreningens jubilæum, lokale berømmtheder i kommunen eller særlige begivenheder i virksomheden.

Valdemarsdag i Herning

Af Jens Vind

Valdemarsdag blev traditionen tro afviklet med faneoptog, der udgik fra Glaspyramiden ved Kongrescenteret og via Østergade sluttede optoget ved DGI-bygningen.

Formanden for DGI-Midtjylland, Lars Engborg, holdt festtalen og slutteligt var der indvielse af fane til Studsgård Idrætsforening.

Foto: DS Herning

Flag til Husumhus

Peter Hansen, konsulent for SSF Husum amt

Vi flager gerne på Husumhus og naturligvis sker det med anstand, det er kravet når man flager med Dannebrog og der skal være en grund til det.

Før havde vi en vandret flagstang på Husumhus. Placeringen betød, at når man flagede så det sjustket ud. Flagede man på halv, kunne det knapt ses.

For et par år siden fik vi da rejst en flagstang og det hjalp, men vort flag bar efterhånden præg af mange års brug i den stride nordfrisiske vestenvind.

Besøgende turister sydfra spurgte "Was ist doch das für 'ne Flagge", og fik forklaringen, at det er Dannebrog, flaget som faldt ned fra himlen i 1219. Ud fra flagets tilstand kunne turisterne godt se, at det var gammelt.

Da man frygtede, at der snart kun ville være de hvide striber tilbage, søgte vi Danmarks-Samfundet om et nyt flag, som vi fik overrakt af formanden for Danmarks-Samfundet, Erik Fage-Pedersen.

Det var så den sidste dag, vi flaged' med det gamle flag. Tak, at vi fik det nye overrakt, det vil blive brugt med flid og takt.

Finurligheder

Af: Danmarks-Samfundet

Rødt - hvidt i forskellige kreationer

**DANNEBROG -
HJERTELIK TILLYKKE
MED DE 800 ÅR**

Dannebrog - vi det jo alle ved,
du faldt fra Himlen ned -
Dannebrog - du viser både glæde og sorg -
plus vajer også stolt over
Majestæters Amalienborg.
Dannebrog - dit smukke hvide kors -
indesluttet i den røde farve -
vore kommende generationer vil dig
lykkeligvis også arve.
Dannebrog - til lykke med denne
meget hjertelige dag -
du er hele Verdens smukkeste flag.

Kurt Müller Pawlowski,
Hedensted Lokalforening

**Skandinaviens største udvalg af
pressevægge, roll-ups, bannere,
storformatprint mv.**

SE ALT PÅ WWW.UDSTILLINGSSYSTEMER.DK

SOEMANN
UDSTILLINGSSYSTEMER A/S

En fanebærer

Af Mogens Bernhard Hansen

I anledning af at Dannebrog fylder 800 år på Valdemarsdagen den 15. juni 2019 fremsendes nedenstående beretning af tidligere formand for lokalforeningerne for Danmarks-Samfundet i Faaborg, Horne, Ringe, Svanninge og Brobyerne 1959-1982, grosserer Mogens Bernhard Hansen.

Selvfølgelig var Sydslesvigs skoledirektør, Bernhard Hansen, fra 1946 til 1961 ikke ene om at være Dannebrogens fanebærer. Men Dannebrog betød virkelig ualmindeligt meget for Bernhard Hansen.

Allerede som ung sømand udviste han stor respekt for Dannebrog. Især når han kippede med Thurøskibets flag ved den glade hjemkomst eller et farvel til øen de elskede. Ligeledes var det med stolthed den unge Bernhard Hansen præsenterede skibets

Dannebrog i Europas forskellige havne.

Men efter hans endelige uddannelse ved seminarie og universitet blev det så Sydslesvigs tur til at modtage Bernhard Hansens hjertevarme undervisning om Dannebrog.

Han startede i året 1922 som lærer i villaen "Hjemmet," Mariegade 20. Og efter at have været Duborg-Skolens rektor under Adolf Hitlers krig, lod han sig pensionere i 1961.

På Valdemarsdagen den 15. juni 1922 (Dannebrog fyldte 703 år) holdt den unge Bernhard Hansen festtalen i Borgerforeningen i Flensborg. Og ved denne lejlighed bar han på sin jakke et lille knaphuls Dannebrog, som hans kære hustru Kirsten havde syet. Efter sin pensionering som skoledirektør modtog Bernhard Hansen Dannebrogordenens Kommandørkors.

Thurø Sømandsforenings Dannebrogfane stod vagt ved foreningens æresmedlem, Bernhard Hansens, begravelse i Faaborg Kirke 1976.

Skoledirektør Bernhard Hansen taler ved grundstensnedleggelsen til Christian Paulsen-skolen den 30. oktober 1945.

Vælg et kvalitetsprodukt fra Dano Mast
-og gør festlige dage endnu mere festlige!

Dano Mast A/S Nøragervej 1 . 6682 Hovborg
Tlf. 75 39 60 99

E-mail: info@danomast.dk .

Hjemmeside: www.danomast.dk

To stærke grafiske virksomheder bliver til én

GraphicCo er det nye navn for Indoor Marketing og SvendborgTryk. To stærke virksomheder med ét fælles mål: At gøre det komplicerede enkelt og det komplekse overskueligt: At sikre, at identitet foldes ud på alle flader, medier og platforme, så både den samlede synergi og den økonomiske gevinst er iøjnefaldende.

Kontakt os og hør hvad vi kan gøre for din virksomhed med alt fra offset tryk til skilteløsninger, fra bannere til brochurer, fra plancher til POS.

Cikorievej 24 . DK-5220 Odense SØ . Tlf.: +45 66 10 01 48 . Ryttermarken 17 A . DK-5700 Svendborg . Tlf.: +45 62 21 01 05 . info@graphicco.dk . www.graphicco.dk

Få dit budskab ud

www.graphicco.dk

70 10 12 13

Faneindvielse i Ladelund i forbindelse med årsmøderne den 2. juni 2018

Af Sylvia Jacobsen

En stor tak til Danmarks-Samfundet nu, hvor Nibøl Ungdomsforening har fået en ny fane. Den blev ved en meget festlig ceremoni overrakt af næstformanden for Danmarks-Samfundet, Søren Cruys-Bagger. Vi er meget stolte over den flotte nye fane, som vi i 2019 selvfølgelig vil bruge i årsmødeoptøget i Ladelund.

Folkeflaget

Af Ib Ketter

Årsmødet på Husum danske skole var præget af spejderne, der stod for flaghejsning,

salg af pølser, deltog i optøget og endeligt dannede spejderne det "levende Dannebrog".

Flot gjort!

Repræsentantskabsmødet 2019

Af landsformand Erik Fage-Pedersen

Lørdag den 9. marts mødte 55 til repræsentantskabsmøde i Kolding Uddannelsescenter.

Mødet begyndte med at minuts stilhed for Hendes Højhed Prinsesse Elisabeth, Evald Jensen og Jørgen Nielsen, som alle gennem et langt liv har ydet en stor indsats for Danmarks-Samfundet.

Traditionen tro blev fanen ført ind og telegram til vor protektor samt svaret læst op, hvorefter viceborgmester i Kolding, Søren Rasmussen bød velkommen til Kolding.

Uffe Lundgaard fra Køge blev valgt som dirigent. Efter at have konstateret repræsentantskabet var lovligt indkaldt, gav han ordet til Landsformanden.

Landsformanden indledte landsledelsens beretning med at orientere om, at det havde været nødvendigt at inddrage kræfter uden for landsledelsen for at klare det ekstra arbejde med 800 års jubilæet. Herefter fortalte han om økonomien efter meddelelsen om, at der var afsat 3 mio. kr. på finansloven. Hovedemnet for beretningen var helt naturligt netop jubilæet. Meget er allerede sat i værk med en plakatkonkurrence mellem elever på designsko-

Blandt de mange der gav orientering om 800 års lokalfejring, og havde spørgsmål efter årsberetningen, var repræsentanten, Holger Jans, fra Storebælt afdelingen.

lerne i Danmark sidste efterår. De 3 vinderplakater kan købes gennem Landskontoret. Selve jubilæumsåret begyndte med at Postnord på vor opfordring udsendte 5 frimærker og med at Grauballe Bryghus introducerede en Dannebrog 800 jubilæums øl. Begge steder blev Danmarks-Samfundet meget positivt modtaget, da vi fremlagde vore ideer. Ultimo januar åbnede formanden en udstilling på Plakatmuseet i Den gamle By i Aarhus. Udstillingen blev kaldt Folkets flag - Plakater med Dannebrog. Udstillingen bliver i maj udvidet med plakaterne fra plakatkonkurren-

cen, så alle indsendere af forslag bliver repræsenteret. Primo marts blev det digitale univers sat i søen med en ny hjemmeside www.dannebrog800.dk, Facebook, APP m.v. for blandt andet med konkurrencer, quiz, stickers etc. at fange ungdommens interesse.

Formanden oplyste, at i løbet af den kommende tid introduceres, 3 bøger, en jubilæumsbog Dannebrog 800 - Historien om Dannebrog, Vaj højt, vaj stolt og frit - sange om Dannebrog og endelig en opdateret 2. udgave af Sådan bruges Dannebrog. Alle kan anskaffes gennem Landskontoret. Yderligere igangsættes essaykonkurrencer for unge under og over 16 år.

Dagene omkring 15. juni bliver jubilæets højdepunkt, idet hovedarrangementet finder sted i København, men i mange andre byer fejres Dannebrog enten på dagen, den 14. eller den 16. juni. Formanden fandt det positivt, at så mange byer er klar til at højtideligholde jubilæet.

Afslutningsvis takkede formanden for det store arbejde som alle involverede i forberedelserne, både i landsledelsen og i de mange

Generalkonsul Kim Andersen og viceborgmester i Kolding Søren Rasmussen, fik velfortjente guldnåle. Her med landsformand Erik Fage-Pedersen i midten. Foto: Daniel K. Bjærge, DS

Anette Neumann overbringer hilsen fra Sydslesvig og orienterer om aktiviteter syd for grænsen i anledning af 100-året for Foreningen Norden og 800-året for Dannebrog.

lokalforeninger, havde lagt i at sikre en flot og værdig højtidelighed. Han glædede sig også over, at de lokale medier allerede nu skriver en hel del om jubilæet, hvorimod de landsdækkende medier endnu ikke har været særlig aktive.

Efter beretningen briefede Daniel Klestrup Bjærge om det reviderede regnskab for 2018, som gav et pænt overskud.

Da der ikke var indkommet forslag, gik dirigenten videre i dagsordenen. Alle bestyrelsesmedlemmer, der var på valg blev genvalgt, så landsledelsen fortsætter uændret.

Landsformanden oplyste dog, at han på grund af alder kun modtog genvalg for et år.

Herefter uddelte formanden 2 hædersbevisninger. Viceborgmester Søren Rasmussen fik tildelt en guldnål for sin store støtte til Danmarks-Samfundet og i særdeleshed til Kolding Lokalforening. Generalkonsul i Flensburg Kim Andersen fik ligeledes tildelt en guldnål også for sin store støtte gennem mange år og for stor hjælp med at jubilæet også i Sydslesvig bliver afviklet på passende vis.

Under punktet Eventuelt blev muligheden for et elektronisk Valdemarsflag drøftet. Landsformanden oplyste, at landsledelsen allerede var i gang med at se på de forskellige løsninger på problemet.

Efter frokosten blev der under "Gunnars time" holdt indlæg om blandt andet salgsarbejdet og arrangementet i København, af webmaster, Lars Dirch Sørensen, om arbejdet med det digitale univers og af Søren Cruys-Bagger om Videncenterets arbejde.

Det er landsledelsens indtryk, at det var et vel besøgt og godt og lærerigt repræsentantskabsmøde.

Hele Danmark skal fejre 15. juni 2019

Dannebrog 800 er udviklet i samarbejde mellem Grauballe Bryghus og Danmarks-Samfundet. Den runde og fyldige specialøl er et af mange elementer, der hen over 2019 er med til at markere 800-året for myten om danskernes ultimative foretrukne samlingsmærke Dannebrog, der ifølge fortællingen var med til at skabe den gnist hos Valdemar Sejrs krigere, der gjorde, at de efterfølgende vandt slaget ved Lyndanisse i Estland den 15. juni 1219.

Samarbejdet betyder blandt andet, at Grauballe Bryghus donerer et beløb til Danmarks-Samfundet for hver solgt flaske.

Specialøllen kan nu købes i mere end 60 specialbutikker og restauranter over hele Danmark, flere kommer løbende til. Send en mail på ordre@grauballe-bryghus.dk, så kan vi oplyse dig, hvor specialøllen forhandles i nærheden af dig.

Farvel til Hendes Højhed prinsesse Elisabeth

Af Ib Kettler

Hendes Højhed prinsesse Elisabeth døde den 19. juni 2018.

Prinsessen blev bisat fra Lyngby Kirke, hvor Den Kongelige Livgarde og Danmarks-Samfundets faner stod vagt ved båren.

Danmarks-Samfundet havde udenfor taget opstilling med en faneborg, som et smukt farvel til prinsessen. Prinsesse Elisabeth var gennem en årrække en stor støtte for Danmarks-Samfundet Storkøbenhavn. Her mødte hun trofast op til Valdemarfesterne i Holmens Kirke, hvor hun forestod uddelingen af flag og faner, og ved det efterfølgende arrangement på Livgardens eksercerplads uddelingen af årets Valdemar.

Prinsessen blev Æresmedlem af Danmarks-Samfundet i 2006. Hun blev i det sidste par år gangbesværet, hvorfor hun overlod selve uddelingen af flag og faner til sin niece Camilla af Rosenborg.

Vi vil savne prinsessens trofasthed, hendes djærve bemærkninger, og, ikke mindst, hendes venlighed.

Foto: DS

Hans Kongelige Højhed

Kronprins Frederik 50 år

Mere end 100 faner var opstillet på Kongens Nytorv kort før Kronprinsparret skulle passere i åben karet på vej til Christiansborg Slot. Der var en glad stemning og godt humør blandt de mange deltagere og tilskuere. De mange muntre bemærkninger højnede stemningen.

Foto: Per Jensen, DHF

Hæder tildelt i Aalborg

Af landssekretær Birte Johansen

Foto: Forsvaret

Efter indstilling fra landssekretær Birte Johansen, Ålborg, blev bestyrelsesmedlem i Danmarks-Samfundets Ålborg kreds, Olav Vibild, ved nytårsparolen på Ålborg Kaserne af Chefen for Trænregimentet tildelt *The Logistic Regiment Commanders Coin*, for en ekstraordinær indsats. I indstillingen om Olav Vibild:

For Danmarks-Samfundet og soldaterforeningerne har han været engageret lokalt og på landsplan, med faneborge på Valdemarsdag og andre officielle lejligheder, ved modtagelse af Kongeskibet Dannebrog ved nordjyske havne, afholdelse af fanebærerkurser, og med sine fotografiske evner.

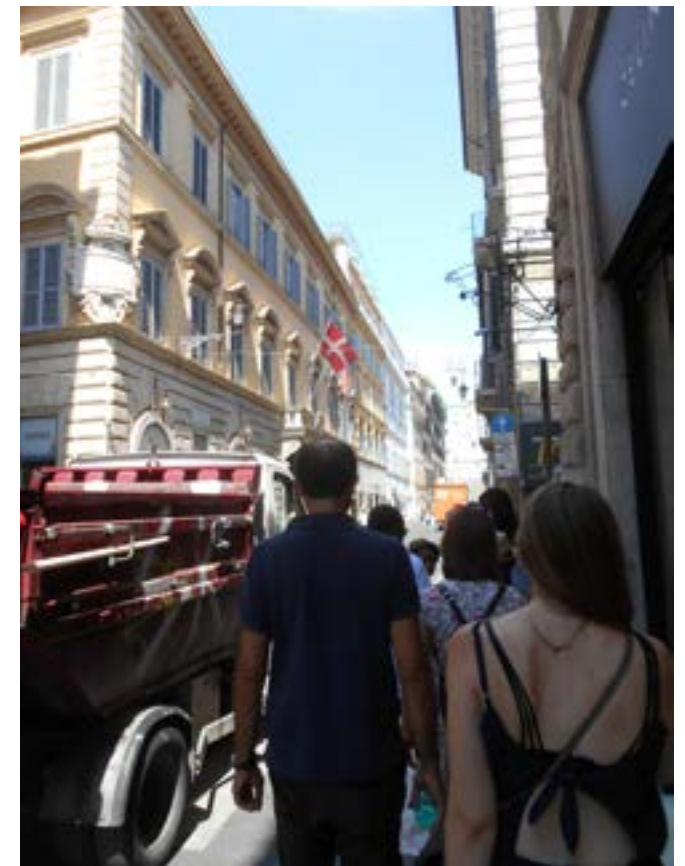
Rom

Af Ib Ketter, Foto: DS

På vej mod den Spanske Trappe i Rom kigger man lige, her er et Dannebrog! Hvem bor her? Flaget er godt nok rødt og hvidt, men korset sidder i midten af flaget.

Det viser sig at være hovedkvarteret for Johanitterordenen, en gammel hospitalsorden og nu en stor humanitær organisation.

Mon ikke det er dem, vi flagmæssigt er i familie med?

Formidling af Dannebrog

Af Hans Christian Bjerg

I Danmarks-Samfundets nuværende formålsparagraf hedder det, at:

Danmarks-Samfundet har med baggrund i den danske kulturtradition, til formål at udbrede kendskabet til og med anvendelsen af Dannebrog som et nationalt symbol for dansk kultur, fællesskab og identitet.

Kigger man i de tidligere formuleringer, der har været anvendt i vedtægterne, kan man konstatere, at Danmarks-Samfundet blev til i en indrepolitisk urolig tid, hvor mange ønskede at støtte en nationalfølelse og en forsvarsvilje. Meget hurtigt blev Dannebrog imidlertid midlet, som man benyttede til at fremme formålet og hensigten med D-S. Det var et fælles symbol, som i sig samlede landets historie, kultur og nationalfølelsen. Alt dette kan fra starten følges i D-S medlemsblad, men efter den landsomfattende dækning af Dannebrog 700-årsdag i 1919

blev midler i form af Dannebrog meget markant og dominerende. I årene mellem de to verdenskrige havde nationalfølelse og forsvarsvilje trange kår i Danmark, et land, der ifølge de ledende politiske holdninger var for lidet til at kunne forsvares, og derfor skulle søge at holde sig fuldstændig neutralt, og helst afruste helt, for ikke at provokere noget angreb på landet! Det var derfor en naturlig udvikling, at D-S satsede mere direkte på at arbejde med Dannebrog – i stedet for direkte med nationalfølelse. Denne tendens er siden blevet forstærket, således at D-S udelukkende arbejder med Dannebrog, herunder tildeling af flag og faner til myndigheder, institutioner og foreninger, således at ingen begivenheder kan afholdes i Danmark uden at

Dannebrog er nærværende som samlende fællessymbol. Det var derfor en stor dag for D-S og dets bestræbelser, at Folketingets præsidium i 2018 modtog en fane fra D-S til anbringelse i Folketingssalen. Globalt syntes det som om det danske parlament var det eneste, der ikke havde en fane med nationalflaget stående!

Den her beskrevne udvikling er blevet kodificeret gennem den nuværende formålsparagrafs formulering, hvor D-S er blevet Dannebrog's vogter og formidler. Man kan også udtrykke det sådan, at Dannebrog ikke længere er et middel for D-S men selve formålet! Den imagejustering, der ligger i dette forhold, er lykkedes fuldt ud. I de sidste mange år har Dannebrog og D-S været synonyme.

Ja, ofte støder man på, at folk betegner D-S som Dannebrog-samfundet! Måske skulle man overveje nogle konsekvenser af denne almindelige opfattelse. Det har været af betydning for udviklingen af D-S, at Danmark ejendommeligt nok stort set har været helt uden love og bestemmelser omkring brugen af Dannebrog, på trods af, at vi har verdens ældste ibrugværende nationalflag. Måske ligger forklaringen i dette forhold. Alle nye nationalflag, der bliver sat i verden, vil naturligvis samtidig blive sat ind i en bestemmelsesmæssig ramme. Men Dannebrog er så gammelt, at det stammer fra en tid, hvor dette ikke er til stede, og så har man aldrig fået gjort noget ved det. Der vil til stadighed være behov for at besvare spørgsmål i forbindelse med brugen af Dannebrog, og derfor har man ganske bekvemt i Justitsministeriet, der overtog flagsager i 1964, i mange år blot henvist til D-S, som så forventedes at besvare eventuelle spørgsmål. D-S har derfor fulgt disse spørgsmål op, ved at udsende en pjece om hvordan man bruger Dannebrog. Noget nyt er så, at Justitsministeriet senest i 2016 nu har udsendt en cirkulæreskrivelse om flagdagene. Det er et skridt i den rigtige retning, men et meget lille skridt! Der er således fortsat behov for, at D-S virker som ministeriets konsulent i flagsager, samt at D-S - som en interesseorganisation - skal søge at leve op til sit eget formål og presse på for

at få gennemført en vis form for regulering af flagbrugen i Danmark.

* * *

2019 er året, hvor vi højtideligholder den gamle legende om, hvordan vi fik flaget i 1219. Legenden er en fuldstændig integreret del af vores flaghistorie og vores flagforståelse, ligesom dette årstal også var valgt ved de første flagfejring i henholdsvis 1919 og 1969.

Landsledelsen har derfor besluttet at benytte 800 året for vores flaglegende til at leve op til formålsparagraffen og udbrede kendskabet til Dannebrog's historie, anvendelse og betydning som fællessymbol for alle i Danmark.

Det gode ved jubilæumsår er, at de ofte medfører, at det giver anledning til bl.a. publiceringer om genstandens historie eller udvikling. Initiativer, der måske ellers ikke ville blive taget. Dette gælder naturligvis også møder og lignende. Men her vil vi kun beskæftige os med publiceringer.

Generelt er litteratur om Dannebrog siden 1848 ret omfattende, også set i international sammenhæng. Der er ofte tale om faghistoriske artikler, hvori der diskuteres eller undersøges forskellige sider af flagets historie, især selvfølgelig den ældste historie, som jo er særlig interessant.

I 1919 udsendtes en lille bog af Ed. Lund "Dannebrog. Danmarks Palladium. En historisk Skildring af Dannebrog's

Oprindelse og Brug gennem Tiderne". Men en første større sammenhængende redegørelse for flagets historie findes i betænkningen fra Flagkommissionen af 1927. Første større bog er antologien "Vort Flag" fra 1943, efterfulgt af Helge Bruhns monografi "Dannebrog og danske Faner gennem Tiderne" fra 1949. Af nyere bøger findes antologien "Om Dannebrog jeg ved..." fra 1995, og Hans Christian Bjerg: "Dannebrog – historien om et kristent og nationalt symbol", 2006. Som indledning til 800 året udsendte Aarhus Universitetsforlag i 2018 en lille bog i serien 100 Danmarkshistorier om Dannebrog af Torben Kjergsgaard Nielsen.

Landsledelsen har i anledning af 800 året valgt at udsende et par publikationer om Dannebrog. Det drejer sig om en ny udgave af "Sådan bruges Dannebrog", redigeret af Søren Cruys-Bagger.

Der næst har historikeren Hans Christian Bjerg skrevet et lille hefte om Dannebrogshistorie i forbindelse med en plancheopstilling, som vises forskellige steder rundt omkring i landet i år. Endvidere udsender han for D-S publikationen "Dannebrog 800". Den indeholder en kort gennemgang af flagets oprindelse og brug. Det slås fast i denne publikation, at Dannebrog er verdens ældste ibrugværende nationalflag, som påviseligt har været benyttet i Danmark siden midten af 1300-tallet. Følgende statements forekommer i publikationen:

Flagets historie er også Danmarks historie

Dannebrog er folkets flag

Historien viser, at vi har et flag, fordi vi er et folk, og at vi er et folk, fordi vi har et flag.

Poesi og sange om Dannebrog udgør et kapitel for sig i flagets historie. I over 200 år er der

løbende blevet skrevet sange eller digte til ære for Dannebrog. Der er næppe mange lande, som har så megen poesi inspireret af deres nationalflag. I bogen "Vort Flag" fra 1943 gav Professor Hakon Stangerup en gennemgang af "Flaget i Poesien", og i Hans Christian Bjergs bog fra 2006 om Dannebrog, var der også et kapitel om dette emne. I publikationen "Vaj højt, vaj stolt og frit – sange om Dannebrog" har Hans Christian Bjerg nu samlet lidt mere om sange og poesi om Dannebrog. Den er også udsendt af D-S i 800 året.

De her nævnte bøger udsendt af D-S vil kunne rekvireres fra landskontoret. Endvidere udsendes i juni en revideret udgave af Hans Christian Bjergs bog fra 2006 med titlen "Dannebrog – historien om et nationalt symbol" på forlaget Hovedland.

Der må forventes yderligere at udkomme bøger om Dannebrog i indeværende år. Det er et tegn på, at et jubilæum kalder megen ny viden og mange nye synspunkter frem!

Det digitale univers

Af Lars Dirch Sørensen

Dannebrogshistorien 800 år bliver også fejret i den digitale verden og Danmarks-Samfundet har lanceret nye indspark til jubilæet:

- En hjemmeside, der samler trådene for arrangementer og nyheder ... og meget andet,
- En app, der giver mulighed for at quizze, deltage i konkurrencer og uploade Dannebrogsbilleder,
- En Facebook-side, der formidler budskabet som det kun kan gøres på denne platform, og endeligt
- Stickers til SMS'er og Frames der kan Facebookificere dit Facebookportræt.

Alle sagerne kan tilgås og hentes med computere, mobiltelefoner og tablet.

Hjemmesiden
www.dannebrog800.dk

Hjemmesiden er beregnet til at ses via computer, men fungerer fint på en mobil og tablet også. Den giver det forkromede overblik over konferencer, foredrag og valdemarsfester og de officielle nyheder. Derudover er der mulighed for at være kreativ ved at uploade sit billede idet der bliver en gigantisk dannebrogsmosaik lavet af uploadede billeder – det er svært at forklare, men skal prøves. Der kan

også deltages i 3 quizzer med forskellig sværhedsgrad og der kan deltages i den fotokonkurrence, der kører i løbet af året.

Tag et billede af Dannebrog og upload det på hjemmesiden og stem på de billeder, der ellers er uploadet. Børn har også mulighed for at være med, blot med tegninger hvor vi trækker lod blandt tegningerne i stedet for. Vi håber på mange gode billeder og tegninger af Dannebrog!

App til mobiltelefoner og tablets
Det meste af hjemmesidens indhold er også lavet om til en såkaldt "App", der kan køre på mobiltelefoner og tablets. Målet er at nå ud til de yngre generationer, som altid ses med en mobil i hånden. De 4 dele, dannebrogsmosaikken, quizzerne, fotokonkurrencen og tegningslodtrækning er lavet til app'en.

Ud over at få engageret de unge gør app'en det mere fleksibelt for folk at få uploadet gode billeder af Dannebrog, når de er på farten. Til mobiltelefo-

nen er der også lavet "Stickers" – det er små ikoner og billeder, lidt som smileys – der kan indsættes i SMS'er.

Facebook
Ca. 4 millioner danskerne bruger Facebook jævnligt, og den platform er en unik måde at komme ud med sit budskab på. Det har vi selv bemærket for den Facebookside, der blev lanceret primo februar. Uden specielt mange opslag og nyheder nåede vi 500 "likes" på 3 uger. Facebooksiden har de samme arrangementer og nyheder, som kan ses på hjemmesiden plus andre relevante begivenheder ... og muligheden for at nå ud til folk vha. delinger og kommentarer.

Vi håber at I vil tage godt imod de nye tiltag og vil sprede det gode budskab til familie, venner og bekendte. Et 800 års jubilæum er noget, selv de unge tager hatten af for.

De nye tiltag er supplement til de eksisterende hjemmesider og lokalforeningssider og kan findes her:

Hjemmeside:
www.dannebrog800.dk

Facebook: Søg efter "dannebrog800" her kan du også hente "Frames".

App og stickers: Søg efter "dannebrog 800" i Apple App Store eller via Google Play.

Det Digitale Univers
Ideen til den jubilæumsrettede hjemmeside, app og Facebookside blev født i 2018 hvor konceptbogen "Dannebrog 800" blev udarbejdet. Den indeholdt et såkaldt Digitalt Univers som skulle appellere til de yngre generationer. Hjemmesiden, app'en og Facebooksiden er lavet i samarbejde med Adevo i Viborg.

Årsregnskab 2018

Resultatopgørelse for perioden 1. januar - 31. december 2018

Indtægter

Salg af flag	201.230
Tilskud fra Kulturministeriets andel af Tipsmidlerne	294.000
Salg af bøger og mærkater m.v.	24.287
Diverse indtægter	63.001
Kontingent	270.613
Renteindtægter	297
Bidrag fra kommuner, virksomheder, foreninger m.v.	1.754
Bidrag fra Hans Kongelig Højhed Arveprins Knuds 60-års fødselsdagsfond	150.000

kr. **1.005.182**

Udgifter

Direkte udgifter ved flagsalg	29.538
Afholdte udgifter i h.t. vedtægter	378.816
Administration	372.610
Øvrige omkostninger	101.881

kr. **882.845**

Årets resultat

kr. **122.337**

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Danmarks-Samfundet 1. januar - 31. december 2018, der omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter.

Årsregnskabet udarbejdes efter regnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af organisationens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2018, samt at resultatet af organisationens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar 2018 - 31. december 2018 i overensstemmelse med god regnskabsskik samt „Bekendtgørelse om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet.”

Brøndby, den 3. marts 2019
CR Revision og Rådgivning
Heine Thomsen
Statsaut. revisor

REVISION &
RÅDGIVNING

Park Allé 350 A, 2. · 2605 Brøndby

Tlf. 43 43 38 43

info@crrev.dk · www.crrev.dk

Er du flyttet, har du fået ny mail eller nyt telefonnummer?

Ændringer på adresse, telefon og mails skal meddeles landskontoret på mail: ds@danmarks-samfundet.dk eller tlf. 43 26 20 96

Udleverede faner og flag i 2018

Region	Faner	Faneduge	Flag	I alt
Nordjylland	9	1		10
Midtjylland	23	2	49	74
Syddanmark	21	3	11	35
Sjælland	17		3	20
Hovedstaden	17	7	6	30
Sydslesvig	1		3	4
Udlandet				0
I alt	88	13	72	173

Danmarks-Samfundet, Idrættens Hus, Brøndby Stadion 20, 2605 Brøndby, tlf. 43 26 20 96
www.danmarks-samfundet.dk, email: ds@danmarks-samfundet.dk

Redaktion: Ib Ketter og Daniel Klestrup Bjørge
Annoncering: Gunnar Bak Cedermann
Oplag: 6.000 stk.

Forsidefoto: Kongeskibet Dannebrog liggende ved Bradbænken, Nyholm. Foto: Ib Ketter.

Vi tilbyder:

- Broderi på fanesilke,
ren uld samt nylon/uld
- Produktionsmetoder
håndbroderi maskine
computerbroderi
pålægning af bladguld

Diverse tilbehør:

- fanehylstre
- fanefod
- fanespyd
- fanestænger
- fanekvaster
- osv.

Forslag på fanebroderi laves uforpligtende

AALBORG FLAGFABRIK ApS

Amalienborgvej 55, 9400 Nørresundby

Tlf. 98 12 43 55 Fax 98 13 45 70

Mail: info@aalborgflagfabrik.dk

www.faner.dk